

Η αποστολή

Το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ) έχει αναπτυχθεί σε ένα δυναμικό κέντρο ελέγχου και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τις κρατικές υπηρεσίες, με αναγνώριση τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Είναι το κατεξοχήν εθνικό κέντρο ελέγχου τροφίμων, φαρμάκων, ναρκωτικών, αστυνομικών τεκμηρίων και περιβάλλοντος, στηρίζοντας όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες. Είναι ο κύριος σύμβουλος του κράτους σ' όλη τους τους τομείς της εμπειρογνομosύνης του. Επίσης, διεξάγει έρευνες σ' όλη τους τους πιο πάνω τομείς με στόχο την επίλυση προβλημάτων, καθώς και τη διαμόρφωση και στήριξη των διαφόρων πολιτικών του κράτους, αξιοποιώντας εθνικούς και κοινοτικούς πόρους.

Το Όραμα του ΓΧΚ

Η ανάδειξή του σε Κέντρο Αριστείας σε θέματα ελέγχου, έρευνας και μεταφοράς τεχνολογίας σε εθνικό, περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο.



Η μεγιστοποίηση της κοινωνικο-οικονομικής συνεισφοράς του στους τομείς της Δημόσιας Υγείας και του Περιβάλλοντος, της Δικαιοσύνης και της Προστασίας του Καταναλωτή μέσω ουσιαστικής συμβολής στην πρόληψη και επίλυση προβλημάτων. Η διαφύλαξη του Δημόσιου Συμφέροντος, η ικανοποίηση του πολίτη και ο σεβασμός προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον αποτελούν θεμελιώδεις αρχές του οράματος

Αναπτυξιακή πολιτική

και στρατηγική

Η αναπτυξιακή πολιτική του ΓΧΚ στοχεύει:

- Στη συνεχή αναβάθμισή του ως κέντρου εξειδίκευσης και παροχής άριστων υπηρεσιών στους τομείς Τροφίμων, Περιβάλλοντος, Δικαιοσύνης, Φαρμάκων και άλλων καταναλωτικών αγαθών.



- Στην αναβάθμιση του ρόλου του σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο ως περιφερειακού (στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου) κέντρου μεταφοράς τεχνολογίας και συμβολής στην ανάπτυξη άλλων εργαστηρίων, περιλαμβανομένων και κυπριακών ιδιωτικών εργαστηρίων.
- Στην περαιτέρω ανάπτυξη των δυνατοτήτων αξιοποίησης εξωτερικής χρηματοδότησης και εμπλοκής σε ευρωπαϊκά δίκτυα έρευνας που στοχεύουν στην επίλυση προβλημάτων.

Στρατηγικοί στόχοι υλοποίησης της αναπτυξιακής πολιτικής του ΓΧΚ, που θα οδηγήσουν σε μεγαλύτερη ευελιξία και αποτελεσματικότητα, είναι:

- Η αναδιοργάνωση
- Η αυτονόμησή του σε οργανισμό δημοσίου δικαίου
- Η μεταστέγασή του σε νέα σύγχρονα κτήρια

Ποιότητα - Διαπίστευση

Το ΓΧΚ, στο πλαίσιο του ρόλου του ως εθνικού/ επίσημου εργαστηρίου ελέγχου τροφίμων, νερών, φαρμάκων, αστυνομικών τεκμηρίων κ.ά. και του στόχου του για άριστη ποιότητα, έχει διαπιστευτεί σύμφωνα με το διεθνές και ευρωπαϊκό πρότυπο EN ISO /IEC 17025:2005.

Διεθνής Συνεργασία

Το ΓΧΚ έχει διεθνές δίκτυο συνεργατών και έχει συνομολογήσει πρωτόκολλα συνεργασίας με ινστιτούτα, πανεπιστήμια και οργανισμούς, όπως το Κοινό Κέντρο Έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (JRC στο Ispra), τον Οργανισμό Περιβάλλοντος της Αυστρίας, το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Εργαστήριο Αναλυτικής Χημείας του Πανεπιστημίου Αθηνών κ.ά. Επίσης μέλη του προσωπικού του συμμετέχουν στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων (EFSA), στο Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επιστήμης, καθώς και σε πληθώρα επιτροπών εμπειρογνομόνων της Ε.Ε., στον Οργανισμό Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών, στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, στο Διεθνές Φόρουμ Χημικής Ασφάλειας (IFCS) κ.ά.

Έρευνα

Η έρευνα αποτελεί ένα από τους βασικούς πυλώνες συνεχούς επιστημονικής και



τεχνολογικής ανάπτυξής του ΓΧΚ. Το ΓΧΚ διεξάγει έρευνα με στόχο τη συμβολή στην επίλυση ή ανάδειξη προβλημάτων και τη στήριξη της ανάπτυξης και εφαρμογής Πολιτικών και Νομοθεσιών σ' όλη τους τους τομείς των αρμοδιοτήτων του και ιδίως στους τομείς της Ασφάλειας των Τροφίμων, του Νερού, του Περιβάλλοντος, της διασύνδεσης του Περιβάλλοντος με την Υγεία, και της τεκμηρίωσης της αυθεντικότητας και γεωγραφικής προέλευσης προϊόντων. Η έρευνα διεξάγεται κυρίως με πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλιά και με εθνικούς πόρους, ιδιαίτερα του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ) και του Υπουργείου Υγείας.

Κύριοι Τομείς Δραστηριότητας

1. Ποιότητα και Ασφάλεια Τροφίμων

Το ΓΧΚ διεξάγει ελέγχους και επιτήρηση, όπου είναι δυνατόν, σε όλη την αλυσίδα παραγωγής, από το χωράφι ή τη φάρμα μέχρι και το πιάτο του καταναλωτή. Η φύση των ελέγχων έχει προληπτικό χαρακτήρα και επικεντρώνεται σε βασικά τρόφιμα που καταναλώνονται συχνά και που έχουν ιδιαίτερο πρόβλημα ή καταναλώνονται από ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού. Το ΓΧΚ διενεργεί αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και εκτίμηση του κινδύνου, ώστε να διαπιστώνει τον βαθμό έκθεσης του πληθυσμού και να παρέχει τις αναγκαίες πληροφορίες στις αρμόδιες αρχές για λήψη αποτελεσματικών μέτρων.

Δέκα συνοδικά εξειδικευμένα εργαστήρια, με το έμπειρο προσωπικό τους και τον τελευταία τεχνολογία εξοπλισμό, διασφαλίζουν εκτεταμένο και αποτελεσματικό έλεγχο των τροφίμων. Ο έλεγχος γίνεται στη βάση ετησίων ή πολιετών προγραμμάτων. Τις δειγματοληψίες διενεργούν οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και των Δήμων, καθώς και οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Κύριοι τομείς ελέγχου είναι:

- Έλεγχος προσθέτων ουσιών
- Έλεγχος για υπολείμματα κτηνιατρικών φαρμάκων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης



- Έλεγχος για υπολείμματα φυτοφαρμάκων, κυρίως σε φυτική προέλευσης δείγματα και παιδικές τροφές και σε μικρότερη έκταση σε ζωικής προέλευσης
- Έλεγχος Επίμονων Οργανικών Ρυπαντών (POPs) π.χ. PCBs
- Έλεγχος μυκοτοξινών, π.χ. στα δημητριακά, στους ξηρούς καρπούς και στο γάλα
- Έλεγχος της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης τροφίμων με τοξικές/καρκινογόνες ουσίες, όπως βαρέα μέταλλα, νιτρικά/νιτρώδη και πολυαρωματικούς υδρογονάνθρακες
- Μικροβιολογικός έλεγχος τροφίμων
- Χημικός και μικροβιολογικός έλεγχος του εμφιαλωμένου νερού
- Έλεγχος επιπέδων ραδιενέργειας στα τρόφιμα
- Έλεγχος υλικών και αντικειμένων σε επαφή με τα τρόφιμα
- Έλεγχος ορθής επισήμανσης τροφίμων, έλεγχος νοθείας και τελωνειακών δειγμάτων για διασάφηση της τελωνειακής τους κατάταξης
- Έλεγχος θρεπτικής αξίας τροφίμων και δημιουργία πινάκων σύστασης τροφίμων
- Έλεγχος συμπληρωμάτων διατροφής με έμφαση στον έλεγχο παράνομων ουσιών σε αυτά

Νέοι εξειδικευμένοι έλεγχοι:

- Έλεγχος αυθεντικότητας, π.χ. με SNIF/NMR
- Έλεγχος γενετικά τροποποιημένων οργανισμών
- Έλεγχος αλληλεργιογόνων
- Βιολογικός έλεγχος διοξινών

2. Περιβάλλον και Υγεία

Το ΓΧΚ διαθέτει τη μοναδική στην Κύπρο υποδομή που μπορεί να καθύψει τη χημική, μικροβιολογική, οικότοξικολογική, βιολογική και ραδιοβιολογική πτυχή της παρακολούθησης και του ελέγχου της ρύπανσης, καθώς και του ελέγχου των τοξικών ουσιών μέσα από μια ενιαία και ολοκληρωμένη προσέγγιση.

Επτά εξειδικευμένα εργαστήρια παρέχουν υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις τελευταίες διεθνείς επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις. Το ΓΧΚ ως υπηρεσία στήριξης όλων των συναρμόδιων υπηρεσιών σε θέματα περιβάλλοντος και αξιοποιώντας την υπερσύγχρονη υποδομή και εμπειρογνομosύνη του στοχεύει:

- Στη συνεχή υποστήριξη, ανάπτυξη και εφαρμογή της περιβαλλοντικής πολιτικής και νομοθεσίας του κράτους με την παροχή αξιόπιστων εργαστηριακών αποτελεσμάτων και εμπειρογνομosύνης
- Στην ανάπτυξη αποτελεσματικών μηχανισμών έγκαιρης επισήμανσης της ρύπανσης, συμβάλλοντας έτσι στην πρόληψη και τη μακρόχρονη ασφάλεια και αειφορία των υδάτινων πόρων
- Στη διερεύνηση θεμάτων διασύνδεσης του Περιβάλλοντος με την Υγεία και των επιπτώσεων της ρύπανσης σ' αυτήν. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ποιότητα του αέρα εσωτερικού χώρου, των επιπτώσεων των τοξικών ουσιών στα παιδιά, καθώς και σε προγράμματα έρευνας και βιοπαρακολούθησης για προσδιορισμό των πραγματικών επιπέδων

των τοξικών ουσιών στον ανθρώπινο οργανισμό. Επίσης γίνεται συνεχής ένταξη σε προγράμματα ελέγχου νέων επικίνδυνων ουσιών και αναδυόμενων κινδύνων, όπως π.χ. οι ενδοκρινικοί διαταράκτες στα νερά.

Ενδεικτικοί τομείς παρακολούθησης είναι:

- Ποιότητας του αέρα εσωτερικού και εξωτερικού χώρου
- Ρύπανσης των υδάτινων πόρων
- Ποιότητας των επεξεργασμένων οικιστικών και βιομηχανικών αποβλήτων
- Ρύπανσης της θάλασσας, του εδάφους και των ιζημάτων
- Ραδιενέργειας στο περιβάλλον.

3. Δικανική Χημεία και Τοξικολογία

Στόχος του Εργαστηρίου Δικανικής Χημείας και Τοξικολογίας είναι η συμβολή του με αξιόπιστα εργαστηριακά στοιχεία και αμερόληπτη/αντικειμενική επιστημονική μαρτυρία στην απονομή της Δικαιοσύνης, στη στήριξη του έργου της Αστυνομίας για καταπολέμηση του εγκλήματος, της εμπορίας και χρήσης ναρκωτικών και στη διαλεύκανση ιατροδικαστικών υποθέσεων από αιφνίδιους θανάτους. Επίσης παρέχει βοήθεια στα νοσοκομεία σε περιπτώσεις εκτάκτων περιστατικών δηλητηρίασης. Το Εργαστήριο καλύπτει τα ακόλουθα πεδία δραστηριοτήτων:

- Αναλύσεις ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών
- Αναλύσεις τεκμηρίων από σκηνές εμπρησμού, εκρήξεων, καθώς και αναλύσεις ιχντεκμηρίων
- Αναλύσεις βιολογικών δειγμάτων για προσδιορισμό οιοπνεύματος, ναρκωτικών, ψυχοτρόπων ουσιών, φαρμάκων, φυτοφαρμάκων, μονοξειδίου του άνθρακα, βαρέων μετάλλων και άλλων δηλητηρίων.

4. Φάρμακα - Καλλυντικά

Από το 1938 δημιουργήθηκε η απαραίτητη υποδομή και εξειδίκευση στο ΓΧΚ για τον φυσικοχημικό και μικροβιολογικό έλεγχο φαρμάκων με στόχο τη συμβολή:

- Στην ποιότητα, ασφάλεια και αποτελεσματικότητα των φαρμάκων ανθρώπινης κατανάλωσης που κυκλοφορούν στην αγορά των προμηθειών του Δημόσιου
- Στην ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό των διαδικασιών του Υπουργείου Υγείας που αφορούν τον έλεγχο των φαρμάκων
- Στον έλεγχο της ποιότητας των κτηνιατρικών φαρμάκων

Οι έλεγχοι διενεργούνται βάσει προγραμμάτων σε συνεργασία με τις Φαρμακευτικές και τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, καθώς και στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Επισήμων Εργαστηρίων Ελέγχου Φαρμάκων.

Το ΓΧΚ είναι επίσης ο επίσημος φορέας εργαστηριακού ελέγχου καλλυντικών σε συνεργασία με τις Φαρμακευτικές Υπηρεσίες. Στόχος του ελέγχου των καλλυντικών προϊόντων είναι:

- Ο εντοπισμός των μη συμμορφούμενων προϊόντων προς τις απαιτήσεις της νομοθεσίας και ιδίως ο εντοπισμός απαγορευμένων ουσιών
- Η προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών και του υγιούς ανταγωνισμού

5. Προστασία του καταναλωτή και βιομηχανικά προϊόντα

Ένα άλλο φάσμα ελέγχων που στοχεύει στην προστασία του καταναλωτή είναι ο έλεγχος:

- Της ασφάλειας των παιδικών παιχνιδιών
- Των τσιγάρων για νικοτίνη, πίσσα και μονοξείδιο του άνθρακα
- Των χημικών παρασκευασμάτων

Προοπτική

Με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το ΓΧΚ μπόρεσε να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις ελέγχου και στις προκλήσεις για ισότιμη και ενεργή συμμετοχή στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι και ταυτόχρονα να συμβάλει στη βελτίωση των προϊόντων, της ποιότητας ζωής και του περιβάλλοντος και της ασφάλειας του πολίτη, οδεύοντας σταθερά προς τους στόχους του και το όραμά του. Επίσης αξιοποιεί ευκαιρίες χρηματοδότησης από την Ε.Ε., το ΙΠΕ κ.ά. Στην υλοποίηση του οράματός του η κινητήρια δύναμη είναι το πολύ υψηλό επίπεδο επιστημονικό, τεχνικό, γραμματειακό, λογιστικό προσωπικό και το προσωπικό όλων των υποστηρικτικών υπηρεσιών του Γενικού Χημείου του Κράτους που έχει κατ'επανάληψη αποδείξει ότι μπορεί να στοχεύει ψηλά και να πετυχαίνει.

Το ΓΧΚ ατενίζει το μέλλον με αισιοδοξία καθώς σταθερά αναπτύσσεται σε μια υπηρεσία υπερούγχρονη, ευρωπαϊκή στη νοοτροπία και αποτελεσματική, με μέλλον και προοπτική. Στην πορεία του αυτή,

**η Διαφύλαξη του Δημοσίου Συμφέροντος,
η Ικανοποίηση του Πολίτη και
ο Σεβασμός προς τον Άνθρωπο και το Περιβάλλον
παραμένουν αμετάβλητοι διαχρονικοί στόχοι**



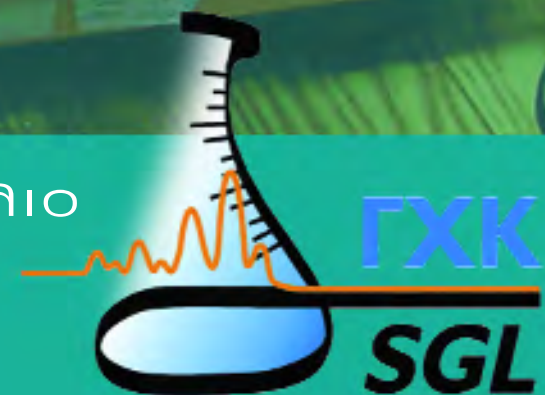
Γ.Τ.Π. 166/2008 - 3.000
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση: Imprinta Ltd



Το Γενικό Χημείο του Κράτους με μια ματιά

Αριστεία, θεμέλιο
και συμβολή
στην ποιότητα
ζωής



Τυπώθηκε σε ανακυκλωμένο χαρτί